

ВОЛИНЬ

Український часопис

Ціна 1 карбованець.
Auslandpreis 15 kpf.

Zeitungsdrukssache

WOLNYNIEN
Ukrainische Zeitung
Rowno, Deutschesstr. 89.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
РІВНЕ вул. КІМЕЦЬКА Ч. 89.

Рік II.

Четвер, 14 травня 1942 р.

Ч. 36 (64).

Слово на Далекому Сході має Японія

Ще не так давно до приступлення Японії до війни не лише наші вороги легковажили її силу, але навіть в нейтральних колах можна було чути дуже здержливі, а то й скептичні оцінки критичного значення того приступлення.

Однак уже перші блискучі перемоги Японії показали, як глибоко помилялися скептики та, яку несподіванку має перед собою англо-жидо-московський блок. Причиною того скептицизму була затяжна боротьба в Китаї поруч з нашою короткою пам'яттю! Ми всі дуже легко забували чим є далекий від нас Китай і чим є Японія. Адже ж Японія має лише 60 мільйонів мешканців, а Китай має біля 500 мільйонів.

Китайці це народ, котрий не лише не боїться смерті, але уважає її за щастиве закінчення життя!

Змобілізували фактично Китай проти Японії власні москвини, жиди, англійці й американці. Вони безупинно поставили китайцям зброю й амуніцію, вони взаємні розбитих організували все нові дивізії, а мобілізувати, як бачимо, було чого! Проти кожного японця Китай міг поставити 10! Коли ж до того додамо, що Японія мала досі обмалювати власних навіть таких сирівців, як залізо, нафта, в зв'язку з чим ці сирівці становили до 34% ввозу — то стане яким яком важкою, здавалося навіть, безвихідною була боротьба з Китаєм опанованим через чужі впливи і безнастанно дозброюваним!

Флот Японії займає третє місце в світі, але... проти неї стояли найбільші флоти світа. А проте Японія не побоялася, проте — виступила і почала одержувати перемогу за перемогами!

В чому ж тайна японських успіхів? Як і завжди на світі перемала й перемає не матерія, а дух і тільки дух!

Щоб пояснити це, звернемося до прикладу з не так вже й давнього минулого.

В році 1904 почала Японія війну з Московщиною. В гавані Владивостоку стояла московська тихоокеанська ескадра. Адмірал японської флоти вирішив заблокувати вихід у море, потопивши при самому виході певну кількість старих, непридатних кораблів. Тому він наказав оповістити японським морським, що йде про виконання завдання, яке сполучене з майже певною смертю та викликає 25 охотників для його виконання. Охотників негачно зголосилися, але їх було не 25, а... біля двох тисяч! І ніхто з них не хотів зріктися честі вмерти за батьківщину, а тому довелось вибрати за допомогою жеребів.

Коли ми поміркуємо над цим красномовним прикладом — зрозуміємо в чому джерело японської сили.

Ця стара держава (починає свою історію від 660 року до Христа) що вміла підняти героїчні традиції минулого, що оживила навчила любити батьків-

щину більше за власне життя, від 1889 року починає європейзуватися, а від 1894 — 95 р. поступово збільшувати свою територію. В цьому році вона перемагає Китай, в 1904—05 р.р. перемагає Московщину. В 1910 році анексує Корею. Далі впливи Японії усе зростають і вона все енергійніше починає натискати на Московщину. Московщина триває з початку впливи в Манчжурію, а потім в зовнішній Монголії. З Монголії загрожує Японія важливі економічні і стратегічні сполучення, які може легко перетяти в районі Байкалу.

Це власне є однією з причин чому Московщина на спільку зі загрозою в своїх імперіалістичних планах Англією й Америкою штовхають Китай на війну з Японією, а тепер знову втягнули Японію і в цю війну.

Однак сподіванки ворогів кінчилися повним крахом. Бо ж це власне Японія йде знова від триумфу до триумфу, починаючи від удару, завданого американській флоту на Гаваїх і кінчаючи тимчасом на перемозі в Бірмі. Ця остання перемога має величезне значення, тому що вона перетинає єдиний догінний шлях, який сполучував Китай з Індією, а тим самим і з англо-американською зброєю.

Тепер, коли цей шлях боронений спільними китайсько-англо-американськими силами перетятий — велегеский резервуар людського м'яса лишився ізольованим, а це вже дає само по собі Японії величезні можливості.

Китайцям не бракувало затятості і байдужості до життя, але бракувало ініціативи, бракувало енергії, і колючого гону до експансії сполученого з опанованою технікою Європи, що давало в сумі і дає в Азії першеступень саме Японії.

Японія, що дуже болючо відчувала перенаселення, яка не мала потрібних сирівців для розвитку своєї економіки і опертості на її оригінальної культури, тепер нарешті може вийти з того стану перемоги.

Тепер перед Японією відкриваються величезні можливості, що після останньої морської перемоги над американською флотом це збільшується. Перед нею відкриваються до вибору шляхи і до Індії і до Китаю і до Австралії. Голандська Індія забезпечує Японію цілком сирівцями і тепер більше чим колибудь в історії слово на Далекому Сході таки належить Японії.

Цей факт є особливо неприємним і загрозливим для колись однієї з найбільших азійських держав — Московщини. А що перемога Японії наблизить і улегшить перемогу Нової Європи, перемогу Німеччини, то ця загроза набирає ще більшого значення.

Кремль розуміє значення того, що Японія має слово.

шан

Дальші успіхи німецького летунства

Верховне Командування Збройних Сил повідомляє:
10 травня 1942.

В Донецькому басейні та на північному відтинку східного фронту перебіг ворог безспішно дальші місцеві атаки. В багатьох власних наступальних діях завдано противникові високі криваві втрати.

В Ляпльандії заломилися дальші ворожі наступи. Летунство успішно продовжувало розбивати большевицьке постачання. Тільки на півночі східного фронту збито було 9.542 22 ворожі літаки, в тому 3 типу «Гарікен».

В Північній Африці артилерійська та розвідувальна діяльність. У повітряних боях над Мальтою німецькі та італійські мисливські літаки віднесли

особливий успіх. Втративши один тільки власний літак, збили вони 14 британських мисливських літаків. Бойові літаки це раз до раз бомбардували аеродроми на острові, а вночі заатакували військові об'єкти в порті Олександрії.

В Південній Англії легкі бойові літаки бомбардували вдень портові та фабричні споруди.

В безуспішних під військовим оглядом нальотах мішаних частин британської авіації на бельгійсько-французькі надбережні терени втратив ворог через діяльність винищувачів та противітунської артилерії 11 літаків. Втрачено два власні літаки.

Тяжкі втрати ворога

Верховне Командування Збройних Сил повідомляє:
11 травня 1942.

На східному фронті відбито в частинно тяжких боях місцеві напади ворога. Власні протинасти переведено успішно. В Ляпльандії не вдалися нові наступи ворога. Літаки у збройній розвідці над Чорним морем затопили один торговельний корабель в 1.300 р.б.т. в дорозі до Керча. На фронті далекої півночі відісни ворог 10 травя особливо тяжкі втрати. Німецькі винищувачі, втративши тільки один власний літак, збили 27 літаків, в чому 22 типу «Гарікен». Групи бойових та стрімкокопальних літаків пошкодили бомбами один великий торговельний корабель в затоці Ліца та успішно бомбардували порт Мурманськ та споруди Мурманської залізниці.

В Північній Африці обабічна розвідувальна діяльність. В порті Ла Валетта на Мальті було атаковано бомбами тяжкого калібру один військовий корабель в доку. Конвоюючі італійські винищувачі літаки збили при цьому 8 ворожих літаків. Німецькі мисливські літаки збили в завзятих повітряних боях над островом 9 ворожих літаків. Два інші ворожі

літаки збито в Північній Африці, так, що в теренах Середземного моря знищено 10 травня 19 британських літаків. На морі на південь від Олександрії один бойовий літак запалив торговельний корабель тонажності 5.000 р.б.т. Треба числитися зі знищенням цього корабля. В бої проти Великої Британії побили німецькі літаки бомбами вдень фабричні споруди коло Фокстоуна та військовий лагерь на південному побережжі острова. Коло Фарерських островів пошкоджено бомбою один торговельний корабель середньої величини. Як було подано спеціальним звідомленням до відомо німецькі підводні човни затопили в американських водах на Караїбському морі та в Мексиканській затоці 21 ворожий торговельний корабель загальної тонажності 118.000 р.б.т. В цьому успіхові особливо відзначився підводний човен капітан-лейтенанта Кремера, який не зважаючи на власне тяжке пошкодження, затопив чотири великі кораблі загальної тонажності 35.000 р.б.т.

З Далекого Сходу

Велика добыча японців в зайнятому Бгамо

ДНБ. Токіо.

В діях, які мали на меті зайняття Бгамо здобули японські частини 32 кораблі з вартісним вантажем зброї та амуніції, 10 монтажних летунських веретатів, один верстат для направи авт, 22 мотори для літаків та авт, велику кількість автових частин, 4.000 тонн вольфраму, 20.000 мішків рису та 5.000 бочок бензину.

Бої в Бірмі

ДНБ. Токіо.

Згідно за звідомленням з таємного фронту при переступленні кордону з Бірми до Південного Китаю японськими частинами дійшло до боїв з китайськими військами, які склалися з 23 та 29 дивізій Чанкайшека. Вони були підсилені 93 китайською дивізією, яка по розбитті в околицях Ляньцзі втікла через кордон. В наступних маршах дерейшли японські бойові сили 150 км. широкі оборонні терени, вздовж кордону аж до Лонгінгу в ледве два дні. Здається, що ворог уступив далі на північ.

Японська головна кватера підтверджує успіхи в бої на Коральовому морі

ДНБ. Токіо.

Царська Головна Кватера підтверджує факт затоплення двох авіоматок ЗДА «Йорктаун» та «Саратога» та одного лінійного корабля ЗДА типу «Каліфорнія» в морських боях з 1 і 7 травня на Коральовому морі. Окрім цього затоплено один британський військовий корабель типу «Ворспайт» та тяжко пошкоджено один англійський крейсер. Бій з комбінованими британсько-американськими морськими бойовими силами що триває.

Вибух вулкану в Японії

ДНБ. Токіо.

В провінції Нагано на північній захід від Токіо вибух вулкану Асама. Зв'язане з страшенним гуком трясення землі було таке сильне, що мешканці довколишніх околиць покинули доми та вибігли в вільне поле. Розміри шкідливі не знає. При вибуху спав густий дощ попелу, який покрити околиці цілими кілометрами. Це один з найсильніших вибухів в останніх роках.

ЗІ СВІТУ

Губернатор Мальти уступив

ДНБ. Амстердам.

Згідно урядового звідомлення з Лондону іменовано лорда Горта губернатором Мальти. Він перебрав становище сер Білліма Довбі, який уступив. Лорд Горт прибуде мабут в найближчих днях на Мальту.

Віцепрезидент ЗДА Генрі Волес песимістично настроєний

ДНБ. Амстердам.

Як повідомляє британська служба звідомлень, заявив віцепрезидент ЗДА Волес в радіовій промові з четверга, що в прийдешніх подіях «ві воюючі мужі альянтських націй мусять виказати цілу свою хоробрість. Я переконаний, що літо та осінь 1942 року принесуть нам найбільшу кризу».

Японці зайняли острів Кавалію

ДНБ. Токіо.

Як «Домей» повідомляє, вдалося сьогодні японським військам висадитися на острові Кавалію на південний захід від Кореджідору та повністю опанувати його перед вечором.

Німецькі бойові літаки атакують Норвіч

ДНБ. Берлін.

Як повідомлено ДНБ, німецькі бойові літаки успішно бомбардували вночі на 9 травня запальними та розривними бомбами англійське місто Норвіч. Підчас терористичного нальоту британці на житлові ділянки міста Ростоу в Варнемінде втратили вони минулої ночі 12 бомбардувальників.

Бої на Східному фронті

ДНБ. Берлін.

Згідно звідомлення, які дисало Верховне Командування Збройних Сил, німецькі війська на цілому східному фронті в минулому тижні находилися в дії час в успішних боях з советами. На південному та середньому відтинку була тільки мала бойова діяльність, але ж на північному відтинку східного фронту відбулися найважливіші бої минулого тижня. В південному відтинку щойно при кінці тижня розвинулися місцеві наступальні та оборонні бої в Донецькому басейні, і яких німецькі та румунські частини взяли верх не зважаючи на те, що большевики вживали артилерії та танкерників німецька авіація була на цьому відтинку фронту дуже рухлива. Вона багато разів бомбардувала советські зосередженні військ, летунські майдани та лісовий зв'язок, віднесла особливо великі успіхи в нальотах на військові споруди в Севастополі, на Кримському півострові та в Кавказьким заплілі.

На середньому відтинку фронту привели німецькі наступи до поважних успіхів. В одному такому німецькому ударі на добре розбудовані советські становища, втратили большевики в кількадевньому змаганні понад 3.000 убитих, 600 полонених, 19 гармат, 26 гранатометів, 135 кулеметів та багато ншого воєнного знаряддя. При цьому німецькі піонери мусіли відшукати та унешкодливти понад 4.000 советських мін. Найважливіші бої минулого тижня відбулися на північному відтинку фронту. Найважливішою подією було розривання советського перстня довкола бойової групи Шерера. Наступ частини, яка не зважаючи на дуже тяжкі теренові умовини з сильний опір советських частин, пробивала собі дорогу від

Швеція переймає представництво інтересів Мадярщини

ДНБ. Стокгольм.

Як ТТ повідомляє, шведський уряд перебрав на просьбу мадярського уряду представництво інтересів Мадярщини в Бразилії, Паратвао та Уругваю. Представництво інтересів Бразилії в Мадярщині перейняла Португалія.

Бразилію змушують віддавати есесь кавчук

ДНБ. Мадрид.

Бразилійський міністр Коста заявив перед представниками преси, що заключений з ЗДА договір змушує Бразилію віддати для ЗДА весь кавчук, який не йде на національні потреби.

Мадярщина зірвала взаємовідносини з Бразилією

ДНБ. Будапешт.

Як урядово повідомляють, Мадярщина солідаризуючись з державами, які приступили до пакту трьох держав, зірвала дипломатичні взаємовідносини з Бразилією, Уругваєм та Паратваєм.

Уступлення Турецького міністра

ДНБ. Анкара.

Міністр внутрішніх справ Фаїк Гецтрак уступив. Його заступником є генеральний секретар республіканської народної партії Фікрі Туецер.

Відкинення англійської брехні

ДНБ. Берлін.

Компетентні німецькі чинники називають абсурдом твердження англійської радіосильні Девентрі, що між Полтавою та Дніпропетровськом ідуть завзяті бої. Між тими містами немає взагалі жодного фронту. Фронт лежить 250 км. на схід від Дніпропетровська

та 175 км. на схід від Полтави. Як урядово повідомляють на південному відтинку східного фронту вже від кількох днів не було жодних гідних уваги бойових дій окрім одного малого місцевого удару советів в околиці Харкова, який німецькі частини без труда відбили.

Взаємовідносини між Україною й Європою

ОАД. З давних давен українське сільське господарство грало важливу роль не тільки в європейському постачанні, а навіть у світовому господарстві. Уже в старовину грецькі оселі й римські колонії на північному березі Чорного моря завдячували свій добробут торгівлі збіжжям та іншими сільсько-господарськими продуктами з чорноземних областей глибини краю. Цей процес безсумнівно продовжувався — хоч і в іншій формі — коли через Україну мандрували й зайняли її германські племена. В середньовіччя дійшов він до свого другого кульмінаційного пункту, коли Райх у господарському житті Східної Європи почав чимраз більше висуватись на перше місце.

Великим північним, торговельним шляхом від гирла Дніпра й Києва до Новгороду, що був центральним переважним пунктом німецької гандли на Сході, та іншими більшими шляхами, що вели з заходу на схід, плів широкий струмінь товарообміну. Верхньонімецька торгівля йшла передусім через Бреславль, звідки одна східна лінія вела через Краків і Львів аж до великого Дніпрового луку, середина бігла через Володимир до Києва, а північна через Варшаву сягала Орші. Збіжжя й сільсько-господарські продукти йшли з України передусім, до Німеччини, а через її посередництва й до Західної Європи. Взаємні Україна отримувала німецькі текстильні й металеві вироби, зброю, порох і предмети розкоші. Підчас європейських завоювань на початку нових часів і пізніше в XVII, XVIII-му століттях цей зв'язок ніколи не переривався. Так, наприклад, Фридрих Великий українським колоністам у пруських містах дозволив вільно виконувати їхні церковно-релігійні обряди.

Від половини XIX-го століття німецькі селяни-колоністи виселилися чимраз більше в глибину українського степу і стали тут справжніми вчителями новітнього рільництва. Розводячи ліси, засаджуючи овецькі дерева й шовковиці вони в околицях своїх осель надали степові іншого обличчя.

Прекрасна якість її ґрунту зробила з України, в останніх десятиліттях, «шикхлір Європи». Російський вивіз збіжжя до Німеччини йшов переважно з України. Перед світовою війною Україна стояла на першому, у світі, місці щодо продукції ячменю, на другому — щодо продукції жита й на третьому — щодо пшениці. Крім того тільки на Лівобережній Україні налічувалося 10 мільйонів ро-

атої худоби, 7 мільйонів свиней, 9 мільйонів овець й більше як 7 мільйонів коней. Це були теж і сільсько-господарські здобутки, хоч ніяк не можна було похвалитись тим, що сягнуто їх в тих часах сільсько-господарськими методами праці, бо в Німеччині не вважаючи на значно гіршу ґрунтову, досягалося значно більших результатів, ніж в Україні. Обернувши Україну зі шикхліру Європи в більше-сільську фабрику збіжжя, московські верховоди хотіли перенести постачання збіжжя в усю світі. Методами комуністичного хліборобства задумали вони викувати «зброю вітрової революції».

«Струмінь пшениці» мав за собою теорію залатити вивізні ринки і змусити селян Америки та Індії приєднатись до світової революції. Як мало було зроблено для досягнення цієї цілі, виявляється вже з самого факту, що після переведення колективізації і заложення велетенських совєтських державних господарств вивіз збіжжя раптом скотився вниз. В голодному 1931-му році Совєти продали ще 5,2 мільйонів тонн збіжжя, у 1935 році вилезено 719.000 тонн пшениці, у 1936 всього тільки — 58.000 тонн, та й це вони змушені були зробити тільки для того, щоб удержувати свій промисловий імпорту для цілей озброєння. Річ зрозуміла, що розв'язки цієї загрози треба шукати з поганих большевицьких методів господарювання та в безоглядності політичних примусових розпоряджень. Ім не пощастило довести врожай від гектара вище, як до третини або в виняткових випадках, вище як до половини німецьких досягнень. За урядовими совєтськими статистичними даними середній врожай від гектара 1931/35 рр. представлявся так: пшениці — 7,3 центнарі, з одного га супроти 21,2 в Німечкому Райху, жита — 8,7 центнарі супроти 17,2 і ячменю — 8,7 центнарі супроти 20,0 і це не вважаючи на те, що з загальною врожаєм — пшениці 13%, жита — 23%, а ячменю навіть 63% припадали на прекрасний український ґрунт.

Кінцевий висновок легко зробити. Якщо Україна хоче знову виконувати своє завдання, як важливий центр сільсько-господарської продукції в Європі, то це може статися тільки тоді, коли вона засвоїть разкові методи німецького хліборобства. Лише таким чином можуть знову ожитися старі квітучі взаємовідносини Німеччини з Україною.

Англію турбує доля Австралії

ОАД. Англійська громадська думка побачила, що зайняття японцями Нової Гвінеї безпосередньо загрожує Австралії, бо Нова Гвінея це дуже важливий вихідний пункт для нападу на Австралію. Цей величезний острів (312.000 кв. миль) відділяють від Австралії тільки вузький пролив Торреса та Арафурське море. Сама англійська преса звертає увагу своїх читачів на те, як японцям завдяки зручним десантним операціям раз-у-раз удається опанувати нові позиції. Англійські часописи вміщують знімки таких місцевостей, як Саламана або Порт-Моресбі і за допомогою нарисованих мап пояснюють читачам стратегічне значення цих пунктів. Порт-Моресбі панує над проливом Торреса і тим самим над доступом до Австралії.

Коли в грудні 1941 року і в січні 1942 року в ілюстрованих статтях англійських часописів це можна було прочитати про Гонконг та Сінгапур, що японці мають дуже малі шанси на перемогу над альянтськими військами, або й зовсім їх не мають, то тепер уже преса виразно стверджує, що японці наступають дуже енергійно, бо англійську громадську думку треба підготувати до дальших розчарувань, щоб їй не дове-

лося знову раптом прокидатися з найрожевіших ілюзій.

Як можна вичитати з британської преси, останніми тижнями в Англії чимраз то більше турбуються долею Австралії. Преса підкреслює те, що береги Австралії завдовжки більше як 13.000 миль, і тому тяжко їх оборонити. Наприклад, між полоненими на західному побережжі Пертом і Еділейдом нема ніякої більшої оселі. Північно-східну частину Австралії вважають за найбільш загрожену частину суходолу. Виразно висловлюють сумніви, чи взагалі вистачить альянтських військ для оборони Австралії. Уже в січні писалося, що Японія завдяки своїм успіхам над сіамською затокою та в Індокитаї так поширила свої випадкові позиції, що загрожує Австралії. Через це, мовляв, австралійські морські сполучення опинилися в особливо тяжкій ситуації. Тимчасом загроза ця ще більше зросла через утрату Сінгапуру й Голландської Індії та через японські десанти на Новій Гвінеї!

Зрештою Англія мусить ствердити, що Австралія зовсім не вірить британським обіцянкам про допомогу. Одну з найвірніших доміній обісели американські «союзники». В Австралії господарює північно-американський генерал Мек Артур, а Черчилль зійшов ні на що.

Листи українських робітників з Німеччини

УК. РІВНЕ. Батьки щасливі, що їхні діти можуть працювати в Німеччині і там ставати справжніми людьми, про що старі, залишені дома люди в своєму дотеперішньому житті навіть у снах не могли мріяти — таке загальне враження, що його віднесли з оповідань своїх ті, що одержали листи від українських робітників і робітниць з Німеччини. Сіни і дочкі українських міщанських, робітничих і селянських родин висловлюють у своїх листах радість і вдячність за те, що вони могли дожити, щоб працювати у Великій Німеччині і тим способом не тільки заробити гроші, але також пізнати інше життя і цікавіший світ.

Це велике, западаюче в душу пережиття пробивається з листів і залишає у читачів глибоке і радісне враження. До того такими листами показано сумніви, які заявляють де-не-де і розсудники плітки, і брехливі відомості брехливою пропагандою, а також маловірні навчено кращого.

Так, напр., Павло Сидорів пише своїм батькам у Житомирі з великим вдволенням про добре зорганізовану подорож до Німеччини, про чисті і вигідні приміщення в німецькому промисловому місті, а також про смачне і обильне харчування, яке одержують українські робітники так підчас подорожі, як і на місці перебування.

Старий Охрим, також з Житомира, ненавздох змінився. Він кожного дня має добрий настрій, його хід бадьорий і сміх молодечий від того дня, коли він одержав листа з Німеччини від свого двадцятирічного Сергія. «Я багато пройшов у своєму довготривалому житті», — оповідає він своєму сусідові Остапові, — «я зазнав так багато лиха. Я мусів пережити забриханість совєтської пропаганди і нужденну дійсність «совєтського раю», але те, що тепер мій Сергій бачить і переживає в Німеччині, дозволяє мені забути за сумну минулу і надією сповнюється моє серце».

Цейлон у війсьній зоні

ОАД. Подаємо нижче статтю про острів Цейлон, який притягає тепер до себе загальну увагу. Острів цей лежить на південно-східній кінці Індостану й являється останньою стратегічною базою англійців перед самою Індією. Англійці зайняли Цейлон у 1795 році, а від 1802 року він є англійська коронна колонія.

Британці на Цейлоні зробились нервові. Більше як сто літ нікому з них там і до голови не приходило, що може їм щось загрозувати ззовні. Тепер лондонські газети мусять признати, що японці майже без бою зайняли Андаманські острови і тим самим наблизились до «одного кроку» до Індії. Від Андаманських островів до Тринкомалі на Цейлоні (єдиної морської бази, яка залишилась в руках британців на схід від Дарбену в Південній Африці та від Адену) — тільки 800 миль. Як відомо японці, вже давали собі раду і з довгими віддаленнями. З Рангуну до Калькути тільки 600 миль, а з Андаманів до Мадрасу 850. Це перше всадовлення японців на Індійському океані, завдяки якому вони створили собі першорядну позицію для опанування Бенгальської затоки, це для британців досить важна причина, щоб бути неспокоєними і нервовими. Тимчасом перша японська повітряна атака на столицю Цейлону — Коломбо показала всьому світові, що наступ на Індію почався. Адміністраційно Цейлон не належить до Британської Індії, — це окрема англійська коронна колонія з власним губернатором і так званим «законодавчим зібранням», що складається з європейців, магометан та гіндусів, але фак-

тично не має ніякого впливу. Столиця Цейлону і його адміністраційний центр Коломбо лежить на західному побережжі. Це теж важливий порт для всіх кораблів, що йдуть з Червоного або Середземного морів та від Рогу Доброї Надії до австралійських та східно-азійських вод.

Аж до війни Цейлон займав гребе на світі місце щодо вивозу чаю. Експортовано звідти теж кавчук, копру, какао та цинамон. Ще й досі на Цейлоні з успіхом займаються ловлею перел.

Не диво, що цей острів, який лежить у кількох градусах на північ від екватора, вічно був таким шматком для мореплавних надій. У 1517 році, як перші європейці, прибули на Цейлон португальці. По них прийшли в 1638 році голландці. Зкінці 18-го століття прийшли з Мадрасу англійці, загарили голландське володіння й від того часу експлуатували його для своїх господарських інтересів.

Малій, але родючий тропічний Цейлон відкривало у своїй історії британські колоніальні і експлуатаційні методи. Досі британці почували себе на цьому острові так певно, як і на індійських просторах. Сьогодні ж очак британців нема вже нічого безпечного з того всього, що ще вчора здавалось незачепленим воєнним подіям. Лихо, яке Черчилль та його компанія, затіявши цю війну, накликали на голову Англії, тепер громадиться над індійським світом.

Англія цього хотіла й не зможе вже відвернути від Індії долі, що їй загрожує. Прийшов час, коли помилки і гріхи минулого гірко мстяться на тих, хто в них винен.

Увага!

Повідаємо ще раз, що нових передплат на часопис «Волинь» в дечі і влітку д.р. не приймемо. Передплативши до 30 березня д.р. вислалимо часопис з міру того, як насліді до нас тропіть пошайки (за чергою) і нікого не поминемо. В місяці березні одержали ми величезну кількість нових передплат з України, так що не могли зразу всім вислати часопису, а робимо це поступово. Передплату врахуємо від дня вислали часопису.

Далі звертаємо увагу, що чвертьрічна передплата на час. «Волинь» вийсний крб. 25.—, а з поштовою переисланням крб. 35.—, хто отже надіслав лише крб. 25.—, повинен дослати і то негайно ще крб. 10.— інакше вислаку часопису автоматично, з вичерпанням надісланої вкоти, припинимо.

Не маємо рівнож можливості вислати часопис більшими пакетами до продажі з огляду на обмежену висоту наваду.

Окремі відомості про передплату містимо в кожному числі часопису «Волинь» на останній сторінці ввадінні.

1-3 АДМІНІСТРАЦІЯ час. «ВОЛИНЬ»

Б. ОЛЬХОВСЬКИЙ.

Полісся й Волинь (продовження)

У 1648 році українські козаки Богдана Хмельницького зайняли були все Полісся. Цікаво, що згадуючи про це, козацький хроніст Самовидець зазначає Бересте до «городів на Волині». За зв'язки з козаками Хмельницького поляки замучили берестейського ігумена Афанасія Филиповича. Особливо сильне враження на сучасників зробило козацьке повстання у Пінську. Тодішній джерела описують, який великий був Пінськ перед повстанням, які багаті були пінські міщани-купці. Ці міщани, за порадою та згодою своєї міської управи-бурмістрів, райців та цехмістрів впустили до Пінська українських козаків і присягли оборонити разом з ними Пінськ «до горла». Присяга була свято додержана. Коли польське військо підійшло під Пінськ, йому довелося битись навіть з жінками та дітьми, довелося здобувати поодинокі кожну міщанську хату. З помсти поляки спалили тоді Пінськ, і він вже ніколи після цього не міг повернутись до давнього розквіту.

20 червня 1657 року преставники шляхти Пінського повіту, на чолі з повітовим маршалком Ельським, приїхавши до Чигирини, схвалили гетьманові Богданові Хмельницькому присягу на вічну злуку Пінського повіту

з Україною. Вони присягли, що «ніколи не будуть думати ані про зраду, ані про розривання злуки з військом Запорізьким». «Зобов'язуємось» — писали вони у присяжній грамоті — про всякі ворожії заходи проти війська Запорізького, які б нам на нашому пограниччї стали відомі, завчасу повідомляти і про все, що на шкоду Україні в союзу війську мало б готуватись, масомо перестерігати, ні а чому вірності союзницької не порушуючи».

Для виконання акту 20 червня 1657 р. Хмельницький вислав до Пінська значний козацький відділ на чолі з полковником Грушею. Груша прибув до Пінська, але вже 27 липня 1657 р. Хмельницький помер. Заворушення, що почалися з цього приводу в Українській Державі, змусили Грушу виїхати з Пінська. Але вже в грудні 1657 р. новий гетьман Іван Виговський вислав на Полісся свого рідного брата — Костянтина Виговського з титулом полковника пінського й турівського. З швидко збереженого універсалу Костянтина Виговського з 13 червня 1658 р. довідуємось, що головним містом полку пінського й турівського війська запорізького був Давидгородок.

Найбільше старих актів, що торкаються цієї доби в історії Пінщини, збереглося у краківській бібліотеці князів Чорторийських. Там їх познаходив славний український історик Вячеслав Липинський і повною мірою використав для своєї історичної розвідки «Україна на переломі».

З Полісся виїшло багато видатних діячів Української козацької держави. Вистає згадати Івана Бруну, що був у 1649 р. полковником овруцьким, а походив з Пінського повіту. З Берестейського повіту походив один з найбільших лицарів доби Хмельницького, полковник Київський Кричевський. Навіть поляки-вороги подивлялись його воєвдкх хоробрість, і, вбивши його у бою, змалювали з нього портрет, який потім довго прикрашав палати князів Радзивілів.

В історії козацької України почесне місце займає великий патріот, хоч і не козак, а чернець — Йосиф Нелюбович-Тукальський, родом з Пінського повіту, спершу архимандрит Ліщинського монастиря у Пінську, а згодом митрополит Київський. Він був головним політичним дорадником гетьмана Петра Дорошенка і весь час допомагав йому визволяти Україну і від Польщі, і від Московщини. Козаки мали його за святого і, відступаючи з палаючого Чигирини, вивели його до Пінська, де він і помер. Взагалі ж у своєму церковно-культурному житті Полісся бу-

ло тісно зв'язане з українськими землями. Після того, як Литва відірвала Берестейщину від Волині, не перестала існувати суцільна Володимирсько-берестейська єпархія. Її межі сотні літ нагадували, що Володимир Волинський та Бересте належали колись до однієї держави, до однієї землі. Цю єпархію поділено вже за російських часів. Турів і Пінськ мали одну з найстаріших, в Україні, єпархій (св. Кирило з Турова — видатний український письменник XII ст.). Коли на початку XIV ст., галицько-волинський король Юрій I утворив Галицьку митрополію, Турівська єпархія увійшла в її склад разом з Володимирсько-берестейською.

Велике братство, що повстало вкінці XVI ст. у Бересті, не тільки прийняло статут Львівського братства, але й виплинувало з Львова «даскалів» — учителів для братської школи. Коли ж Володимирсько-берестейська та Турівська єпархії перейшли на унію, центрами православ'я залишились на Поліссі монастирі які безпосередньо залежали від Києва, а іноді навіть просто вважались «приписними» до Печерської Лаври.

Ніякі політичні кордони не могли відірвати душі Полісся від Києва. За литовських часів удільні князі кобринські обдаровували Печерську Лавру, а князі пінські заповідали ховати себе в Лаврі. Їхні могили у Київській лаврській церкві

нагадували, куди летіли думки та мрії Полісся, де була його Свята Святих, місто його ідеалів.

Як шанували Київ поліські народні маси показує колядка, надрукована у збірці пісень з Пінського повіту Булакова. У цій колядці співається, як у Києві, а не в Єрусалимі, Діва Марія породила сина, і «попи, владики та архимандрити» радидилися, яке наректи йому ім'я. Це показує, що в народній свідомості поліщуків Київ злиняв був з Єрусалимом, і що ця свідомість не могла, не хотіла прийняти міста, святого над Київ».

Так було в давнину. Завжди, коли український народ спроммався на історичний динамізм, на розмах та розквіт, відокремлене від України Полісся приймало участь у подіях загально-українського життя. Погані наслідки відокремлення найвиразніше зарисовувалися у періодах занепаду та смертності українського народу.

Таким періодом була на Поліссі доба колонізації, що не припинилася після приєднання Полісся до Росії, і скінчилася тільки після польського повстання 1863 р., а пізніше доба змосковщення.

Український національний рух XIX і початок XX століть довго не доходив до Берестейського та Пінського Полісся. Деякий вплив на місцевих людей мав один з класиків української літератури — Олександр Стороженко, що закінчив своє

життя у Бересті. Вже за польських часів у Берестейській «Просвіті» старий селянин з-під Берестя деклямував з пам'яті твори Стороженки, яких навчився в дитинстві від самого автора. За декілька літ до світової війни просіяла була на Поліссі пропаганда українських революційних партій — її провадили поповичі з села Сторомечова. Берестейського повіту.

Це були ще дуже слабкі зародки повороту Полісся до участі в українському житті. Куди більшу вагу мала світова війна. При евакуації 1915 р. російська влада виселила більшу частину поліської людності «вглиб Росії», щоб старомосковським звичаєм залившити німцям «тоду землю». Це була т. зв. «біженства». Більшість біженців вивезено на Московщину — до самої Москви, до Калузької губ., навіть на Сибір. Там вони мали нагоду переверити, чи справді вони звичайні собі — руські, чи справді вони говорять «простою», «мужицькою» мовою. Там вони вперше побачили селян, що говорили проте московською мовою — це було справжнє відкриття. Повернувшись з «біженства» поліщук багато оповідав про «Рассено», але вже не називав «Рассено» свого рідного краю. А дехто з «біженців» потрапивши в Україну, і вертаючись до дому десь у 1918—19 рр., привіз українську брошуру, жменьку споминів про українське відродження.

Раймонд Рекюлі

ТОЛСТОЙ І БОЛЬШЕВИЗМ (З ФРАНЦУЗЬКОГО)

Чи треба його обожати?
Чи спалити?

Большевицькі можновладці задають собі, відносно Толстого, це питання. Але коли б большевики мали найменше почуття вдячності, вони повинні були б величати Толстого, вважаючи його майже, як Леніна, за творця большевицького режиму.

Коли правляча кліка царату, починаючи з самого царя, так легко дала собі видіти владу політичній й суспільній привілей, то почастішало, що протягом довгого часу, майже півсотки літ Толстой, якого книжки читали всі, проповідував нехитро до існуючої форми правління в країні. Одною по другій захищував він коломнами храму, що й так вже грозив завалитися. Найменше страшенні ззовні вистарчило б, щоб він розсипався. Те, що робив Руссо, щоб приготувати французьку революцію, те саме зробив, щоб приготувати комуністичну революцію в Росії — Толстой.

У «Вайне і Міре» він намагався довести, що війну — всупереч тому, що говорять історики — ніколи не провадять генерали. Це лише ім'я здається, що вони кермуть боями, в дійсності — воєнні полії кермуть ними. Іхні прикази женуться за подіями, але ніколи їх не здоганяють. Звідси їх повна непотрібність.

Мудрий обачний бог війни, це не Наполеон, не людина європейської цивілізації, який метується і кидається по авансцені, а навпаки москаль Кутузов, що пересякнутий своєю — в трьох четвертих азійською, філософією серед наїстрашнішого Бородинського бою, сидить спокійно в своїм шатрі і читає англійський роман.

Державні мужи так само зайві, як і генерали, може ще більше. Іх метушня безплідна. Ніколи народи не провадять їх волю, їх провадять незграбні сили, збіг обставин, яких годі передбачити, фатум, або випадок. Витягніть висновки з тих засад, які Толстой пропагував при допомозі цілого свого генія і ви отримаєте оту славновісну теорію «непротівлення злу», яка віддавна опанувала російську душу. Злочинець не є справжнім винуватцем, він — хворий, заблуканий, не більш аморальний, чим оцей, ніби то чесний, який присвоює собі право судити його і карати.

Така — назагал — головна ідея «Воскресення». Уряд, судівництво, подружжя (в «Крейцерівій Сонаті») всі підстави суспільності — піднімає одну по другій Толстой. Найнебез-

печнішою в його доктрині є той зручний, проникливий і підступний спосіб, яким він впливає на читачів. Цій сугестії підлягає переважна більшість його читачів.

Коли суспільність не має права карати, то тим менше має вона право боротися проти тих, які наміряються зруйнувати її, щоб натомість організувати, на їх думку, ліпше суспільство. Ті, що тримають в руках владу не сміють — вчить Толстой — вживати сили проти ворогів суспільності, проти її дезорганізаторів.

Це було м. і. переконанням Керенського, коли він став на чолі Тимчасового уряду, кілька місяців перед большевицьким переворотом. Хочете доказу? Дозвольте мені повторити тут те, що я сам чув на власні вуха на початку 1917 року перед концертом в Михайлівському театрі в Петербурзі.

Ледве вийшовши на естраду, Керенський виголосив оту несподівану декларацію:

«Коли народ не хоче вірити мені і йти за мною, я покину владу. Ніколи я не вживу сили, щоб здійснити мої погляди. Коли країна хоче кинутися в безодню, ніяка людська сила не зможе її в тім перешкодити, а ті в чій руках є влада, повинні тоді зробити лише одне — усунутися набік».

Що думаєте про таке «вірую»? Ленін, який шойно вернувся тоді до Росії, тепер знає, як має поступити; він знає, що від тепер сміє пробувати все, відважуватися на все, не зустрічаючи жодного опору. Керенський висловився точнісінько так, як висловився б на його місці Толстой.

Ніхто не зробив більше, аніж Толстой, щоб знеславити і щоб знищити давню Росію, яка існувала перед війною.

Ті комуністи мають певну слушність, які вважають його за одного зі своїх найліпших помічників. Але в тягу обходів, присвячених його пам'яті, вони не проминули ні одного засобу обережності, щоб не перестерігти своїх прихильників перед великою небезпечкою цієї доктрини Толстого. Вони щасливі, що він допоміг їм захопити владу. Але вони зовсім не прагнуть, щоб їх противники — в свою чергу — покорилися стовітній доктриною проти них.

Звідси так завзято вони доводять слабкість і небезпеку толстовської науки. Вони готові зробити з Толстим те, що Платон радив зробити з поетом — завітати його вінцем і впровадити за вері республіки!

Були ще й інші, найвпертіші. Ніякі накази російських «урядників» та «приставів» не могли їх змусити виїжджати в світ за очі. У Богом і людьми забутих нетрях, у великих глухах пересиділи вони час боїв, той час, коли дощі без жалю палили їхні оселі. Потім повилася із своїх схованок, повикинували з землі скрині і почали жити «під німцями». Переконалися, що німець і не думає виколовати їм очі або відрізувати жінкам груди, як лякали їх росіяни.

Під той час поширив на Полісся свою діяльність Союз Визволення України. Переглядаючи зшитки «Вісника Союзу Визволення України» з тих часів, знаходимо в йому дописи саме з північних окраїн українських земель. Річ у тому, що «Союз Визволення України» міг вільно працювати тільки на тій землі, що були під німецькою окупацією, а не австрійською. Тому Союз не міг працювати напр. у Холмі, а центр своєї культурної роботи заснував у Білій Підляській, недалеко від Берестя. Там виходила українська газета, вийшов добрий календар, в якому пояснювалося просто й зрозуміло «хто ми, що ми і чого нам треба».

Підписуючи з Україною Берестейський мир, Німеччина потвердила, що Полісся має належати до України. На вчительських курсах у Бересті енергійний Карло Дмитрук готував кадри апостолів українства на поліському селі Одна

за одною повставали українські школи, починалася розбудова на Поліссі українського адміністративного апарату. Перемога Антанти над Німеччиною понівечила всі ці добрі початки. Поляки інтернували українських урядовців на чолі з губернатором старою Скоромисом-Йолтуховським, знищили українські школи.

Довгий час на все Полісся, на майже мільон українського населення, існувала тільки одна приватна нижча українська школа ім. Олексія Стороженка у Бересті.

Ворог лютував, а засіане у польський ґрунт добре насіння сходило... Полісся покритися сіткою читальень «Провісти» та українських кооператив. Полісся масово виписувало з Холми тамошню українську газету «Наше Життя». Полісся вперто відбирало до польського союму українських посів.

Щоб затопити ці молоді склади, полякам довелося прислати до Берестя вояводу Костека Бернцфельда, про якого самі поляки говорили з жахом, як про півбожевільного садиста та «сатаніста». Цей самодержавний володар українського Полісся був автором книжки «Диявол-переможець», в якій доводив, що люди повинні допомагати Сатані в його боротьбі з Господом Богом.

Костек Бернцфельд мів на Поліссі вільно прикладати до життя свої сатаністичні теорії. «Провісти», Український Банк у Бересті — з відділами у Кобрині та Кам'яні, кооперативи,

Росія і Московщина

Говорячи про «Росію» або про Московщину, ми найчастіше забуваємо одну найважливішу обставину, а саме, що це була донедавна держава, яка панувала на сході Європи, яка мала в руках організований державний апарат і яка тому мала безліч засобів змусити думати про себе те, що їй було догідно й корисно. Не один москвин в припливі «искренности» з любові до типової для східної ментальності «всенародної ісповеді» перед всем честним народом не один раз кажуци про «Росію» проговорився — але влада все вміла затерти, знівелювати і тому більшість з нас не знають цілком нашого північного сусіда, сусіда, що так нам дався взнаки протягом останніх кількох сот літ.

В першу чергу мусимо сказати, чому ми частіше вживаємо слово «Московщина», «москвин», а дуже рідко «Россія», «російський».

Колись в XI — XII віці була сучасна Московщина неокріпленою, вороже настроєною провінцією держави організованої варягами-русами, держави, що тому звалася Руссю, а була в істоті речі державою українською. Цю чужу назву вживали урядово пізніше і москвини, але досить рідко. До Петра I найчастіше звали свою державу вони «царством Московським» а себе «московськими людьми». Лише Петро I по перемозі над українською — шведськими військами заложив підвалини «Імперії» московського народу. Він був безперечно московським царем і московським патріотом, він використав дикість, жорстокість і енергію москвинів, але мусів, як він, так і його наступники, поступуватися для будови цієї імперії більш культурними чужинцями. Цю імперію назвав він остаточно й рішуче «Імперією Російською», або «Россією» (грецька форма назви Русь).

Коли царство московське творили все ж в основному москвини, то т. зв. «Россією» москвини творили лише частково, вони були такими ж творцями, яким є забатівний темний купець, що оплатив доброго архітекта, а той збудував роз-

кішний палац! Купця, повторюємо, слід уважати таким же «творцем» в тому випадку, як і москвинів творцями Росії. Росією, російську літературу, мистецтво, науку і т. д. творили у величезній мірі не москвини, але, чужинці, що намагалися догодити «прадедацві» творця все в московському стилі (приклад: Собор Василя Великого в Москві збудував італієць, але він творив специфічно московський стиль, вгадуючи московський смак, віддаючи московську душу).

Тому, «Россією» можемо звати лише створену на замовлення москвинів і в їхньому інтересі державу, «російським» зовсім не створене в московському дусі і інтересі (як культуру, так і... «народ» — цебо покручів імперських). Це все є дуже близьке до національно-московського, але все ж не вповні покривається з московським.

Література вже (російська) стала явищем настільки специфічним, остільки східним, що зовсім її московською, а простір бувшої «Російської Імперії» остільки зрізаним, що зовсім не можемо. Тому властиво мусимо так обмежити вживання терміну «російський», що майже ним не доводиться користатися. Коли кажемо «Московщина» — всі знаємо, що маємо на увазі, коли кажемо «Россія» — справа є дуже невизначна. Що таке ставлення справи є наукове й об'єктивне, можемо бачити на основі такого прикладу.

Коли француз Кюстин розмовляв підчас прийняття з Миколаєм I, цей московський володар сказав йому таке: «Ви думаєте, що ви знаходитесь тут серед москвинів?» і вказав на оточення. «Помиляється — ось цей є татарин, цей — німець, цей — поляк, цей — француз, цей — грузин, цей — фінляндець, цей — москвин, цей — литовець... а всі разом це і є «Россія».

У цій справі свідчення Миколи I треба уважати за «безстороннє» і такі авторитетні.

І. Мазиниць.

Охорона здоров'я в Шепетівці

Підчас втечі большевиків з Шепетівки, в поліклініці залишилося лише два лікарі, всі інші були евакуйовані. Устаткування було зруйноване, або вивезене. Лікар п. Ярославський, якому Німецьке Командування доручило відновити поліклініку, енергійно взявся за відбудову її: провів реставрацію майна і апаратури, підібрав новий штат робітників. Сані-

тарна станція на чолі з лікарем Макаровим своєчасним наданням медичної допомоги припинила страшну загрозу — епідемію тифу. Нещодавно відкрито венеричну лікарню у місті Славути. Завдяки таким лікарям, як шотландський хірург А. І. Карпус, зав. інспекційним відділом О. Б. Нечаєнко та багатьом іншим — охорона здоров'я в Шепетівці забезпечена.

Знищивши на Поліссі всі українські установи, розігнавши українську інтелігенцію, поляки вірили, що вони зробили велику справу.

Але вже восени 1939 р. польські втікачі, що побували на Поліссі, з жахом розповідали про свої переживання «на Українне коло Бжеська». Тоді згадали вони слово «Україна», слово, що раніше в'язало в них у горлі, коли говорили про Полісся.

Полісся вертається до України ограбоване та окрадене більше як півтисячі років примусової розлуки, повертається, нічого не втративши із свого предковичого українського характеру. Український народ на Поліссі говорить архаїчною (старовинною) північно-українською говіркою, вживаючи багатьох форм і слів, відомих з літописів та старих документів, а в живій мові інших українських земель вже зашмер-

лих.

(Закінчення буде)

Українське життя

УКРАЇНСЬКА ПОЛІГРАФІЧНА ШКОЛА У ЛЬВОВІ

Незабаром мають відкрити у Львові першу поліграфічну школу з українською мовою навчання, до якої можуть зголосуватись учні з покінчення 6-го класу советської школи. Війси до тієї школи вже відбуваються при вул. Шепицьких (Штернштр.) ч. 16. Поліграфічна школа дасть змогу нашій молоді перейти основний теоретичний і практичний вишкіл і таким робом стати добрим працівниками в друкарських заведеннях Львова і краю.

ПЕРШИЙ ВИПУСК МОЛОДИХ ЗАЛІЗНИЧНИКІВ

У Дніпропетровському технікумі залізничного транспорту зараз ідуть зайняття на відділах: експлуатаційному, колійному, зв'язку, холодильному та енергопостачальному.

У технікумі зараз налічується біля 250 студентів. У червні технікум відзначатиме радісну подію — перший випуск молодих залізничників. Передбачається, що закінчать навчання 22 особи. Це буде перший випуск молодих спеціалістів нової формції.

Зараз розробляється план практики, яку повинні відбуті випускники приблизно на протяжінні двох місяців.

ПЕРЕПИС ЗАКІНЧЕНИЙ

Дня 25 березня у визначеній Миською Управою термін закінчено перепис населення Києва. На 13 районних переписних пунктах, де працювало 25 постійних та 157 тимчасових реєстраторів, переписані 330.462 мешканці міста. Велику допомогу в цій роботі подали пунктам бюро обслуговування.

Тепер документи перепису опрацьовує статистичне бюро. Проводиться підготовка до відкриття в найближчий час миського адресового бюро на основі переписної картотеки, яке обслуговуватиме не тільки установи, а й населення. До бюро надійшло вже 272 тисячі карток.

ПОМІЧ ДЛЯ РОДИН, ЯКІ МАЮТЬ БАГАТО ДІТЕЙ

УК. КІРОВОГРАД. Український комітет допомоги для убогих дітей в Кіровограді опікується дотепер — згідно рахункового справоздання — 400 родинами, що мають дітей та є в біді. Окрім грошей, які розділено на суму 25.000 карбованців, розділене теж і харчові продукти між ті родини, які мають багато дітей.

ЗЕМЛЕВПОРЯДНИЙ ТЕХНІКУМ

З розпорядження Генерального Комісара 12 березня ч. р. відновлено теоретичне навчання в Дніпропетровську в земле-впорядному технікумі. Технікум тепер складається з 2 курсів: на першому курсі тепер навчається 80 студентів, на другому 56.

ДОПОМОГА НІМЕЦЬКОЇ ВЛАДИ ДЛЯ ІНВАЛІДІВ

УК. КИЇВ. Німецький комісар міста Києва розпорядив видавати для інвалідів, пенсіонерів та сиріт прохарчування в безплатних їдальнях. На цю ціль відпущено відповідну суму грошей, яка забезпечить прохарчування 10.000 чоловік, бачити потреби доведуться в Києві, що стверджено відділом суспільної опіки. Коли затують більше число незаможних, число їдальень буде збільшене.

ВІДБУДОВА ІНКУБАТОРНОЇ СТАНЦІЇ

УК. РІВНЕ. Багато праці довелось вложити німецькому керівництву в українському населенні в Таращі, Київській окрузі, щоб відбудувати і пушити в експлуатацію інкубаторну станцію, яку большевики були зруйнували. Районна управа і союз кооператив, при великій підтримці німецької влади, повністю справились зі своїм завданням і тепер заложено вже понад 21.000 штук яєць. Перша партія курчат позинана оце тепер вийти. Продукція потужність 200.000 курчат за сезон. Ціна одного курчатка обрхована на 3 карбованці. Місцеві господарські чинники випрацьовують докладний план раціонального розміщення курчат.

ВІЙСЬКОВА ОДИНАДЦЯТКА ПРОТИ УКРАЇНСЬКОЇ МІСЬКОЇ КОМАНДИ

УК. КІРОВОГРАД. Миська управа Кіровограду покликана до життя тіловиховний відділ зі завданням плекатати та вести спортивний рух в місті. В цих днях відбулися перші футбольні змагання між німецькою військовою та українською командами, які принесли нерішучий виступ 2:2. Ці перші німецько-українські футбольні змагання викликали серед населення велике зацікавлення. Між глядачами можна було помітити провідних представників німецької та української влади.

М. ПРИХОДЬКО.

СПОГАДИ ПОЛІТВ'ЯЗНЯ (ЗАКІНЧЕННЯ)

Щоб не дати спокою у в'язниці в окремих камерах головному корпусу і в СК Лук'янівських в'язниць майже щодно катували жінок.

Нічну насторожену тишу розтинали страшні зойки, хрипіння катованих. Вся камера, затінені подих, прислухалася до цих жахливих концертів; запали очі на виснажених, восткових обличчях палали вогнем ненависті й болю, — кожний уявляв, що там розпинають його дружину, сестру. До болю хотілося розбити головою мур і схопити за горлянку тих мерзотників, що робили що криваву, чорну справу. Робили її не якісь професійні фахівці, а ті, що на червоних петличках комірців носили відзнаки середнього й вищого політичного складу НКВД.

Були це переважно жида, які посідали там майже всі місця, що на них кожному колишньому містечковому гешифтмакеру сплачували тисячі окулади за те, що він таким способом «охороняв» державну безпеку, а просто кажучи — фізично винищував людей, які мали сміливість критично мислити.

Пізнніше, коли чергову криваву кампанію 1937 — 38 рр. бу-

ло в основному закінчено, коли в одному лише Києві було розстріляно близько 10.000 крадих людей, коли кілька мільйонів в'язнів було загнано в далекі сибірські табори, для заспокоєння громадської думки пущено було чуток, що «рідний батько» — кат Сталін, не знав про ці діла, що це все, мовляв, зроблено було за ініціативою Єжова, якого весь час звали «любимим» наркомом.

Так, як і завжди, за одною програмою закінчилася ця чергова кризава епопея 1937 — 38 року.

Тим, що довше затрималися у в'язниці, визначене було вже 3 — 5-річне ув'язнення в таборах та заслання, а частину «в'язнів навіть звільнили, щоб ще раз прилюдно продемонструвати свою «справедливість».

З тих же міркувань, очевидно, нам дозволили перед етапом до Сибіру 10-хвилинне побачення з родиною через ґрати. А щоб ми розплачувалися за таке побачення, нам дали після побачення на дорогу солоні риби, а потім дві доби не давали до вагонів води.

В івдільських таборах, Свердловської області, ми застали вже «гуманні» умови: працювали ми вже тільки по 10 годин на день і на роботу за 18

герну зону не виходили, коли мороз перевищував 40°. Працюючи на лісорозробках у тайзі, ми зустрічали так багато спільних моги, де знайшли собі останній притулок понівечені катуваннями, непомірно працею, голодом і цинічною наші брати з далекої розп'ятої України й інших країн, над якими «сяяло сонце сталінської конституції».

У серцях наростала нова хвиля ненависті до тих, хто на кістках наших братів, на кривавих сльозах наших матерів здобував собі чини, складаючи нестерпно набридлі — дитирамби Сталіну Кривавому.

І тепер, коли героїчна німецька армія винищує цих лоджорів, вони вкривають шлях свого відступу тисячами трупів наших братів, закатованих у льохах і в'язницях НКВД.

У Кременчуці, приміром, жидобольшевики, відступаючи, підпалили в'язницю, вищент наповнену в'язнями і стріляли з кулеметів у людей, що кинулися рятувати своїх рідних. Та хіба тільки один Кременчук?!

Тепер, коли ми стали вільними, неймовірними здаються всі страждання, що їх переживав наш змучений край.

Так хочеться гаряче потієнути руку мужнім німецьким воякам, які розгромили своєю неперевершеною зброєю наше минуле «щасливе, радісне життя».

БЕКАНТМАЧУНГ

Der Herr Reichskommissar für die Ukraine hat folgende Verordnung zur Regelung der Entgelte für Fuhrleistungen herausgegeben: Auf Grund des Par 2 der Verordnung über die Rechtsetzung in den besetzten Ostgebieten vom 21. Februar 1942 — VBL RM. Ost S. 11. ff. — ordne ich an:

Par. 1.

(1) Für Fuhrleistungen dürfen bis auf weiteres folgende Entgelte nicht überschritten werden: für eine einspännige Fuhr 3 Rubel je Stunde für eine zwispännige Fuhr 4 Rubel je Stunde

(2) Die Entgelte können auch nach der beförderten Menge und der zurückgelegten Wegstrecke berechnet werden. Sie müssen so festgesetzt sein, dass bei einer dem Durchschnitt entsprechenden Arbeitsleistung in der Stunde höchstens die Entgelte des Abs. 1 erreicht werden.

(3) Für Gespanndienste, die vor dem 22. Juni 1941 unentgeltlich geleistet wurden mussten, dürfen auch in Zukunft Entgelte nicht berechnet werden, wenn sie für die Gemeinde oder in Erfüllung einer unmittelbar der Gemeinde auferlegten Verpflichtung geleistet werden. Unentgeltliche Gespanndienste, insbesondere für die Anfuhr von Wegebaumaterial und anderen gemeinnützigen Arbeiten sind ausserhalb der Hauptzeiten für die bäuerlichen Arbeiten zu leisten.

Par. 2.

Für Personenbeförderungen mit Pferdroschken dürfen folgende Entgelte nicht überschritten werden.

für Fahrten innerhalb der Städte oder ausserhalb der Städte bei Entfernungen von nicht mehr als 5 km je Stunde 10.— Rubel.

Bei kürzeren Fahrten ist höchstens der entsprechende Teilbetrag zu berechnen; hierbei darf der Betrag von 3.— Rubel stets berechnet werden; für Fahrten von mehr als 5 km ausserhalb der Städte darf bei leerer Rückfahrt ein um 50 vom Hundert höherer Betrag berechnet werden.

Par. 3.

Wer höhere Entgelte fordert, annimmt, anbietet oder bezahlt, wird nach den geltenden Vorschriften bestraft.

Par. 4.

(1) Die Verordnung tritt mit der Verkündung in Kraft.

(2) Gleichzeitig treten alle dieser Verordnung entgegenstehenden Vorschriften ausser Kraft. Rowno, den 15. April 1942.

Der Gebietskommissar
gez. Dr. BEER.

ОГОЛОШЕННЯ

Пан Райхскомісар для України видав ось таке розпорядження в справі унормування оплат за службу підводами:

Розпорядження в справі унормування оплат за службу підводами.

На підставі § 2 розпорядження про встановлення правового стану в зайнятих східних областях з дня 21 лютого 1942 року Вісн. Розп. Мін. Схід. стор. 11, прим. — з а р я д ж у ю:

§ 1.
1) Оплати за підводи не можуть аж до відкликання перевищувати такі норми: За однокінну підводу 3 крб. від години. За двокінну підводу 4 крб. від години.

2) Оплати можна теж нараховувати від перевезеної кількості (маси) та пройденої дороги. Їх треба так встановлювати, що за виконану службу в пересічному оплата від години досягала найвищої норми зазначеної в п. 1.

3) За службу підводами, яка мусіла бути виконана безплатно до 22 червня 1941 року не можна і в майбутньому нараховувати оплат, якщо вона виконується як обов'язок накладений безпосередньо громадою. Безплатну службу підводами, як напр. довіз дорожнього матеріалу та інші роботи загальногосподарського характеру, треба виконувати поза часом, який являється важливим для сільськогосподарської праці.

§ 2.
Оплати за перевіз осіб візниками не можуть перевищувати такі норми:

за переїзд в місті або поза містом при віддалі не більше 5 км. — за год 10 крб.

При коротких переїздах можна нараховувати найвище відповідну частину оплати; тут можна завжди рахувати оплату — 3 крб.

За переїзд більше 5 км. поза містом можна нараховувати — при нарожному повороті — оплату на 50% вищу.

§ 3.
Хто домагається, приймає, пропонує або платить більш оплати — буде покараний існуючими правовими постановами.

§ 4.
1) Розпорядження входить в життя з днем оголошення.
2) Водночас всі постанови, що суперечать цьому розпорядженню стають неважкими.

Гейтскомісар
(—) Д-р БЕР.
Рівне, 15.IV.1942 року.

БЕКАНТМАЧУНГ

Der Herr Reichskommissar für die Ukraine hat folgende Verordnung über die Brot und Brötchenpreise herausgegeben:

Auf Grund des § 2 der Verordnung des Reichsministers für die besetzten Ostgebiete über die Rechtsetzung in den besetzten Ostgebieten vom 21. Februar 1942 — VOBL RM Ost S. 11 f. ordne ich an:

§ 1.
1) Die Verbraucherpreise für Brot werden wie folgt festgesetzt:

a) für Roggenbrot aus Roggenmehl höher als 80% iger Ausmahlung höchstens 1,20 Rbl. je Kg.
b) für Roggenbrot aus Roggenmehl bis zu 80% iger Ausmahlung höchstens 1,40 Rbl. je Kg.
c) für Weizenbrot aus Weizenmehl höher als 75% iger Ausmahlung höchstens 1,40 Rbl. je Kg.

d) für Weizenbrot aus Weizenmehl bis zu 75% iger Ausmahlung höchstens 2,00 Rbl. je Kg.
e) für Mischbrot bestehend aus Roggenmehl und mindestens zu 50 v. H. aus Weizenmehl höher als 75% iger Ausmahlung höchstens 1,30 Rbl. je Kg.
2) Die Verbraucherpreise für Spezialbrot werden von dem Reichskommissar für die Ukraine im Verwaltungswege festgesetzt.

§ 2.
Die Verbraucherpreise für Brötchen aus Weizenmehl werden auf 0,40 Rubel je Stück zum 100 g festgesetzt.

§ 3.
Zu widerhandlungen gegen diese Anordnung werden nach den geltenden Vorschriften bestraft.

§ 4.
Die Anordnung tritt am 1 Mai 1942 in Kraft. Gleichzeitig treten alle dieser Anordnung entgegenstehenden Vorschriften ausser Kraft. Rowno, den 7 April 1942.

Der Gebietskommissar
gez. Dr. BEER.

ОГОЛОШЕННЯ

Пан Райхскомісар для України видав слідує розпорядження про ціни на хліб і булки.

На підставі § 2 розпорядження міністра для зайнятих східних теренів про встановлення правового стану в зайнятих східних областях з 21 лютого 1942 року. Вісн. Міністр. Схід. стор. 11. прим. заряджую:

§ 1.
1) Ціни на хліб для споживачів устанавляються слідує:

a) На житий хліб з житньої муки вищою ніж 80% перемолу найбільше по 1,20 крб. за 1 кг.
б) На житий хліб з житньої муки до 80% перемолу найбільше по 1,40 крб. за 1 кг.

в) На пшеничний хліб з пшеничної муки вище як 75% перемолу найбільше по 1,40 крб. за 1 кг.
г) На пшеничний хліб з пшеничної муки до 75% перемолу найбільше по 2,00 крб. за 1 кг.

д) На хліб з житньої муки, в який входить найменше 50% пшеничної муки вищою, як 75% перемолу найбільше по 1,30 крб. за 1 кг.

§ 2.
Ціни на спеціальний хліб для споживачів устанавляються Райхскомісаром для України в адміністративний спосіб.

§ 3.
Ціни за 100-грамові булки з пшеничної муки для споживачів встановлюються по 0,40 крб. за штуку.

§ 4.
Не виконання цього зарядження каратиметься за існуючими правовими постановами.

Зарядження входить в силу з 1 травня 1942 року. Рівночасно стають неважкими всі постанови, які суперечать цьому зарядженню.

Гейтскомісар
(—) Д-р БЕР.
Рівне, дня 17 квітня 1942 р.
1077 1—3

ВАЖНЕ ДЛЯ ВСІХ КНИГАРЕНЬ!

Найбільший склад українських книжок видав галицьких, заграничних продає гуртова база для книгарень

Книгарське Об'єднання

"КНИГОТОРГ"

Львів, вул. Дистрикту 12 (Галичина).

Висадка книжок тільки за попереднім одержанням грошей. Списки книжок висилаємо на бажання. 899 5—6

ОКРУЖНА ПРОСВІТА В РІВНОМУ

пошукує працівників.

Освіта не нижче середньої.

Становища платні.

874 5—5.

Добрий вчинок

Рефератом суспільної опіки одержано для хворих і бідних 65 кг. меду від гр-на с. Ільпіна Тараса Дмитришина.

Мед роздано по призначенню.

ОГОЛОШЕННЯ

Садо-Городній школі в Басовому Куті б. Рівного, потрібно сторожа обираєчка. Вимагається енергійного українця, женатого. Помешкання та городом забезпечується. Місячна платня до 400 крб.

1072 1—1

Хто з мужчин, або жінок уділить навчання української мови. Зголошення часу і ціни надсилати до Адміністрації В-ва «Волинь».

1079 1—1

Побережна Іоля пошукує домової праці в Рівному, або на виїзд до Німеччини. Зголошуватись в Адміністрації В-ва «Волинь».

1077 1—1

Уневажнюється

Євеський Станіслав уневажнює харчову картку на 3 особи, видану Миською Управою в Рівному.

1070 1—1

Винік Михайло з с. Колоденка, уневажнює аусвайс, виданий Районовою Управою в Рівному.

1069 1—1

Ткачук Дем'ян з с. Глиньки, уневажнює карту перемолу, видану Районовою Управою в Рівному.

1068 1—1

Бобровик Антін з с. Оржів, уневажнює аусвайс, виданий Районовою Управою в Клевани.

1067 1—1

Смирнова Катерина уневажнює тимчасову посвідку, видану Сільуправою Страклова-Українського на Дубенщині.

1066 1—1

Розшукуємо

Розшукую свого чоловіка Прищепу Дениса, народився 1908 р., був завербований на роботу на Кавказ весною 1941 р., хто знає про його місце перебування просить повідомити Прищепу Олександр. Кіровоградська обл., Новогеорґієвський район, с. Юхимово.

1064 1—1

Хто знає про долю в'язня Церклевича Гната з с. Расник, прошу повідомити Церклевич Марію, с. Расники, Гоцанського району.

1074 1—1

Хто знав би що про долю Віктора Куйбіди, народився 1918 р., з Рівного, служив у м. Ахтирка, Сумської області, просить повідомити Степана Куйбіду м. Рівне, вул. Шевченка ч. 2.

946 4—4

Карнюк Олександра з Дубна, мобілізований в Дубні до 133 арт. полку, був у полоні й вивезений до Замостя. Просить повідомити Карнюка Онисія. Дубно, Венецька 15.

981 3—4

Дмитро Шоталів й Фаня Дехтарів, перед війною перебували в Дніпропетровську. Просить повідомити Володимира Демчука. с. Бугайківка, Радивілівського району, Дубенської округи.

893 3—10

Самець Федір, народився 1916 р., служив у Західній Білорусії. Просить повідомити Самець Надію, Кіровоградська обл., Новогеорґієвський район, с. Миронівка.

Нероба Степан народився 1918 р., служив у Красному, Віленської обл. Просить повідомити Неробу П. М. Кіровоградська обл., Петрівський район, с. Зелене.

Іволга Іван, народився 1914 р., служив у м. Кишеньові. Просить повідомити Іволгу Ольгу. Кірово-

градська обл., Петрівський район, с. Зелене.

Матвій Трохим, народився 1908 р., служив у Кривому Розі. Просить повідомити Матвію Клавдію. Петрівського району, с. Новостародуб.

Гаврилов Василь, народився 1923 р., служив у м. Пінську. Просить повідомити Гаврилову Ядочу. Кіровоградська обл., Петрівський район, с. Зелене.

Котенко Іван, народився 1909 р., служив у м. В'язьмі. Просить повідомити Котенкову Марфу м. Олександрія, Онопіївська пошта, с. Попівка.

Адаменко Андрій, народився 1911 р., служив у м. Мінську. Просить повідомити Козакову Марфу, Кіровоградська обл., Онуфріївський район, с. Павлиш.

Скрипник Михайло, народився 1921 р., служив у м. Смоленську. Просить повідомити Скрипника Феодосія, Кіровоградська обл., Новогеорґієвський район, с. Миронівка.

Бодня Микола, народився 1920 р., служив в Естонії. Просить повідомити Бодню Миколу. Кіровоградська обл., Новогеорґієвський район, с. Юхимово.

Більчик Іван, народився 1911 р., служив у м. Полтаві. Просить повідомити Більчик Анну, м. Олек-

сандрія, пошта Онуфріївка, с. Сметановка.

1064 1—1

Іван Братійчук служив в 65 полку в Карело-Фінську. Просить повідомити Марію Братійчук, с. Верба, Дубенського району.

Антонюк Ніколай, знаходився в лагері полонених в Рівному. Просить повідомити Антонюка, Кіровоград — Стара Балашівка, вул. Роздільна № 1.

1071 1—1

Бендзін Олексій з с. Караєвич, перебував у полоні в м. Холмі. Просить повідомити Бендзін Надію, с. Караєвич, Рівенського району.

1076 1—1

Антін Валігурський з с. Садки, Острозького району, служив у місті Ахтирка, Сумської обл. Просить повідомити Марію Валігурську з с. Садки.

1078 1—1

Карась Олександр, народився 1905 р., був на фронті біля Вінниці. Просить повідомити Карась Софію. Кіровоград — Олександрівка, Омелгород.

Скоренко Іван, народився 1917 р., служив у м. Шепетівці. Просить повідомити Скоренка Феодосія. Кіровоградська обл., Олександрійський район, с. Червона Кам'янка.

Кричун Кузьма, народився 1913 р., був у полоні в м. Рівному в таборі ч. 2. Просить повідомити Кричуну Надію. Кіровоградська обл., Олександрівський район, с. Червона-Кам'янка.

Рябко Іван, народився 1909 р., був у полоні. Просить повідомити Рябко Веклу. Кіровоград — Олександрівка, с. Соснівка.

Гребенюк Максим, народився 1919 р., служив у м. Молчановську, Харківської обл., та Антонюк Володимир, народився 1919 р., служив у м. Калінінську. Просить повідомити Гребенюка Якова, с. Броди, Острозького району, Рівенської округи.

1062 1—1

Мироненко Яків, народився 1912 р., взятий в полон біля Миколаєва. Просить повідомити Мироненку Надію. Кіровоградська обл., Новогеорґієвський район, с. Чаплище.

Погорілий Андрій, народився 1909 р., служив у м. Харкові. Просить повідомити Погорілу Євдокію. Кіровоград — Кам'янка, с. Тепліно.

Авраменко Василь, народився 1910 р., був на фронті в районі Каховки. Просить повідомити Наталію Авраменко. Кіровоградська обл., Новогеорґієвський район, с. Чаплище.

Дяченко Микола, народився 1913 р., служив у м. Лебедін, Сумської обл. Просить повідомити Дяченко Дяченку. Кіровоград — Кам'янка, с. Тепліно.

Селезень Карпо, народився 1915 р., був на фронті в Дрогобицькій обл., просить повідомити Сергія Селезні. Кіровоград — Олександрівка, с. Поселянівка.

Омельченко Ілько, народився 1914 р., був на фронті в районі Запоріжжя. Просить повідомити Олексу Омельченко. Кіровоград — Кам'янка, с. Тепліно.

Лукашевич Борис, народився 1921 р., служив у м. Дубно. Просить повідомити Мотрє Лукашевич. Кіровоград — Кам'янка, с. Тепліно.

Михайленко Роман, народився 1916 р., служив у м. Кретьнґ в Литві. Просить повідомити Олександр Михайленко. Олександрія — Новогеорґієвський район, с. Табурище.

Вовк Ілько, народився 1917 р., служив у Києві. Просить повідомити Андрія Вовка. Олександрія, Новогеорґієвський район, с. Талова-Балка.

Веремієнко Павло, народився 1909 р., служив у Києві. Просить повідомити Марію Веремієнко. Кіровоград — Кам'янка, с. Тепліно.

Недавий Петро, народився 1915 р., служив у м. В'язьмі. Просить повідомити Анастасію Недавну. Олександрія, Новогеорґієвський район, с. Табурище.

Кравченко Тиміш, народився 1911 р., служив у м. Шепетівці. Просить повідомити Кравченко Марію. Кіровоградська обл., Петрівський район, с. Зелене.

Шаменко Микола, народився 1916 р., був у полоні в Варшаві та в Миколаєві. Просить повідомити Шаменку Одарку. Кіровоград — Ново-Прага, с. Бушніно.

Третяк Микола, народився 1922 р., служив у м. Чугуєві. Просить повідомити Третяка Павла. Олександрія — Новогеорґієвський район, с. Сметановка.

Федоренко Іван, народився 1918 р., служив у м. Вільно. Просить повідомити Федоренку Василя. Кіровоград — Е-градівка, пос. Родковська.

Маховський Петро, народився 1920 р., та Маховський Степан, народився 1922 р., служили у м. Мурманську. Просить повідомити Івана Махового. Олександрія — Новогеорґієвський район, с. Табурище.

Конько Іван, народився 1920 р., служив у м. Севастополі. Просить повідомити Конько Оксентія. Олександрія — Новогеорґієвський район, с. Табурище.

Ірклій Іван, народився 1902 р., служив у м. Одеса. Просить повідомити Ірклій Танну. Кіровоградська обл., Онуфріївський район, с. Павлиш.

Пашенко Федір, народився 1910 р., служив в 600 полку. Просить повідомити Олександр Пашенко. Кіровоградська обл., Онуфріївський район, с. Павлиш.

Омельченко Віктор, народився 1920 р., служив у м. Києві. Просить повідомити Омельченко Єфросинію. Кіровоград — Кам'янка, Дмитрівська.

Харченко Дмитро, народився 1908 р., служив у м. Олександрії. Просить повідомити Татьяну Харченко. Кіровоградська обл., Онуфріївський район, с. Павлиш.

Хитриченко Леонід, народився 1913 р., був на фронті біля м. Горлоки. Просить повідомити Хитриченку Омельченку. Кіровоград — Кам'янка, с. Тепліно.

Омельченко Григорій, народився 1906 р., в останній час був у Києві. Просить повідомити Омельченко Параскеву, м. Олександрія. Пошта Онуфріївка, с. Сметановка.

Москаленко Яків, народився 1906 р., був на фронті біля Азовського моря. Просить повідомити Москаленку Марію, м. Олександрія. Пошта, Онуфріївка, с. Браїловка.

Мамай Микола, народився 1915 р., був на фронті біля Смоленська. Просить повідомити Мамай Устину, м. Олександрія. Пошта, Онуфріївка, с. Браїловка.

Фелюченко Феодосій, народився 1909 р., був на західному фронті, попав до полону під Миколаєвом. Просить повідомити Фелюченко Меланію, Петрівський район, с. Стародуб.

Погребний Дем'ян, народився 1919 р., служив у м. Таліну. Просить повідомити Погребного Івана, Олександрія — Новогеорґієвський район, с. Сметановка.

Попруга Микола, народився 1918 р., служив у м. Високо-Литовську, та Попруга Михайло, народився 1921 р., служив у м. Новоград-Волинську. Просить повідомити Попругу Ганну, Кіровоградська обл., Новогеорґієвський район, с. Чаплище.

Ліско Олександр, народився 1912 р., був на західному фронті. Просить повідомити Ліску Явтуха. Кіровоградська обл., Новогеорґієвський район, с. Юхимово.

Мазур Василь, народився 1922 р., служив у м. Пружани, Вересть-Литовської обл. Просить повідомити Мазура Марка, Кіровоградська обл., Новогеорґієвський район, с. Юхимово.

Стриченко Дмитро, народився 1913 р., був на західному фронті. Просить повідомити Стриченку Фею. Кіровоградська обл., Новогеорґієвський район, с. Юхимово.

Додатко Грицько, народився 1909 р., був на Шведсько-західному фронті. Просить повідомити Додатко Марфу. Петрівський район, с. Стародуб.

Купенко Микола, народився 1909 р., був на фронті біля Полтави. Просить повідомити Купенку Антоніну. Кіровоградська обл., Новогеорґієвський район, с. Чаплище.

Пошукують заграничних до червоної армії:

Шаменко Микола, народився 1916 р., був у полоні в Варшаві та в Миколаєві. Просить повідомити Шаменку Одарку. Кіровоград — Ново-Прага, с. Бушніно.

Третяк Микола, народився 1922 р., служив у м. Чугуєві. Просить повідомити Третяка Павла